

Ekolojizm, Andrew Dobson (Çev. Cengiz Yücel), Yeni İnsan Yayınevi, İstanbul, 2017

Sahra Melisa AKPINAR ¹

Öz

Makale Türü Eser İncelemesi
Başvuru Tarihi 23.03.2024
Kabul Tarihi 14.05.2024
DOI

Uzmanlık alanı çevre politikaları olan Andrew Dobson (D. 1957), Keele Üniversitesi'nde profesör ve aynı zamanda siyasetle yakından ilgilenen politika yazarıdır. Doğayı, insanı, ekolojik sistemi ve ideolojik yaklaşımları harmanlayarak birçok farklı çalışmaya imza atmıştır. Dobson, ekolojiji klasik çevrecilik anlayışından ayırarak Ekolojizm'i ideolojik bir yaklaşım olarak ilan etmektedir. Ekolojinin en karmaşık sorunlarını çeşitli akıl yürütme metotları ile anlaşılır hale getirmesi, Dobson'ın bu eserini oldukça önemli bir hale getirmektedir. Andrew Dobson, doksanlı yıllarda başlayan teorik çalışmalarını pratiğe dökerek 2010 yılında yayımlanan Yeşil Parti'nin genel seçim bildirgesinin yazım sürecinde önemli bir rol üstlenmiş ve adından uzun bir süre söz ettirmiştir. Çevre Politikaları üzerine birçok konuda danışmanlık yapan Dobson, 2008 yılı Şubat ayında Academy of Social Sciences (Sosyal Bilimler Akademisi) akademisyenler arasında yerini almıştır.

Anahtar kelimeler: Ekolojizm, çevre politikaları, yeşil politika, çevrecilik, yeşil değişim.

Atıf için: Akpınar, S., M. (2024). Ekolojizm, Andrew Dobson. *Kırklareli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8 (1), 97-105.

¹Sorumlu Yazar: Tezli Yüksek Lisans Öğrencisi, Kırklareli Üniversitesi, Sosyal Bilimler, Enstitüsü, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi, sahramelisaakpinar@gmail.com <https://orcid.org/0009-0007-3032-5024>

Green Political Thought, Andrew Dobson, Yeni İnsan Publications, Istanbul, 2017

Sahra Melisa AKPINAR ²

Abstract

Article Type
Book Review

Application Date
2024-03-23

Acceptance Date
2024-05-14

DOI

Specializing in environmental policies, Andrew Dobson (B. 1957) is a professor at Keele University and a policy writer who is also closely interested in politics. He has carried out many different works by blending nature, humans, ecological systems, and ideological approaches. Dobson distinguishes ecology from the classical understanding of environmentalism and declares Ecologism as an ideological approach. Dobson's ability to make the most complex problems of ecology understandable through various reasoning methods makes this work very important. Andrew Dobson put his theoretical studies, which started in the nineties, into practice and played an important role in the writing process of the Green Party's general election manifesto, published in 2010, and made a name for himself for a long time. Providing consultancy on many issues on Environmental Policies, Dobson took his place among the academicians of the Academy of Social Sciences in February 2008.

Keywords: Ecologism, environmental policies, green policy, environmentalism, green change

For Reference: Akpınar, S., M. (2024). Green Political Thought, Andrew Dobson. *Kırklareli University Journal of Social Sciences*, 8 (1), 97-105

²Corresponding Author: Tezli Yüksek Lisans Öğrencisi, Kırklareli Üniversitesi, Sosyal Bilimler, Enstitüsü, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi, sahramelisaakpinar@gmail.com <https://orcid.org/0009-0007-3032-5024>

Britanya kökenli olan Andrew Dobson (D. 1957), çevre politikaları alanında uzman profesör olmakla birlikte siyaset alanında da yazarlık kariyerine devam etmektedir. Doğayı, insanı, ekolojik sistemi ve ideolojik yaklaşımları harmanlayarak birçok farklı çalışmaya imza atan ve siyasetle yakından ilgilenen Dobson, 2005 yılı genel seçimlerinde Yeşil Parti'den aday olmuş ancak seçimi kazanamamıştır. 2006 yılındaki yerel seçimlerde ise Keele Bölgesi için yarışmış ve çok az bir farkla Liberal Demokratların liderine karşı kaybetmiştir. Seçimlerde umduğunu bulamasa da Dobson, 2010 yılında yayımlanan Yeşil Parti'nin genel seçim bildirgesinin yazım sürecinde önemli bir rol üstlenerek adından uzun süre söz ettirmiştir. Çevre Politikaları üzerine birçok konuda danışmanlık yapan Dobson, 2008 yılı Şubat ayında Academy of Social Sciences (Sosyal Bilimler Akademisi) akademisyenler arasında yerini almıştır.

Çeşitli makalelerle desteklenen kitap; ekolojiyi ideolojik yaklaşımlar, felsefi temeller ve sürdürülebilir toplum ile birleştirerek çevre sorunlarının sebeplerini ayrıntılı bir şekilde incelemiştir. Komünizm ve kapitalizm gibi farklı iki pencereden ekolojizmin ele alındığı kitapta evrenselliğe ve toplumsal değişime dair yaklaşımları bulmak mümkündür. Yeşil değişim için geliştirilecek stratejilerden bahsederken mali özendirmelerin ve ekolojik yurttaşlık olgularının çevreyle olan ilişkisi net olarak incelenebilmektedir. Yazar; enerji, biyobölgecilik, tarım ve çeşitlilik gibi kavramları sürdürülebilir bir toplum oluşturabilme çatısında toplayarak ekolojizmi daha iyi anlama fırsatı sunmaktadır. Çevrecilik, çevre sorunlarına yönetsel bir bakış açısıyla yönelerek üretim ve tüketim noktasında temel değişikliğe gidilmeden sorunların çözülebileceğine inanmaktadır. Ekolojizm ise tatmin edici ve sürdürülebilir bir sistemi merkez noktaya koymaktadır. Böylelikle ekolojizm hem insanın doğal hayatla olan ilişkisi, hem de toplumsal ve politik yaşam tarzlarında köktenci bir değişimin şart koşulması gerektiğini savunmaktadır. Kavramsal olarak bakıldığında ortak payda çevre gibi görünse de Dobson yaklaşım bakımından farklılıklar olduğunu bu şekilde açıklamaktadır. Buradan hareketle ekolojizmin sürdürülebilir bir ekolojik sistem ortaya koyma amacına sahip olduğu belirtilebilmektedir.

Dobson, çevrecilik ile ekolojizmi ayırt etmeyi, olası bir sorunla karşı karşıya gelinmesi durumunda rastlantısal değil, temel ve zorunlu bir şekilde çözüme ulaşmasının önemini vurgulamak gerektiğinin altını çizmektedir. (S. 23). Dobson'ın bu konuda yaptığı çalışmalar gösteriyor ki iklim değişikliği, enerji üretiminde kullanılan çeşitli teknolojilerinin klasik bir sonucu değildir. Her ideoloji aslında sorunu ortadan kaldırmak ve düzeltmek adına fikir ayrılığına düşerken kendilerini her zaman köktenci 'gerçekler' olarak tanımlayacaklarından bahsetmektedir. Bu bağlamda çevreciliğin politik bir ideoloji olmaması, ekolojizmin politik bir ideoloji gerçeği olduğunu değiştirmemektedir. (S. 23). Yazar bu noktada, ekolojizmin doğaya karşı duyarlı ve

özverili olmanın, ekolojizmin ilkelerinden biri olduğunu açıkça ifade etmektedir. (S. 40).

Dobson, kitapta sıklıkla ekolojizmin çevrecilikle karıştırılmamasına vurgu yapar. Bu konuda farklı bir bakış açısına sahip diğer kesim ise şüphesiz Maksimalist yorumculardır. Durumu daha dar bir perspektiften yorumlayan bu kesim, insanlar ve sahip olduğu düşünceler noktasında politik ekolojik olarak tanımlanmadan önce bir çeşit testten geçmeleri gerektiğini savunmaktadır. (S. 34).

Dobson eserinde, sürdürülebilir toplumlar noktasında, politik ekolojistlerin gelişmiş endüstri toplumlarında aşırı tüketimde tasarrufa gidilmesi gerektiği ve insanların yaşamsal ihtiyaçların hali hazırda devam eden ekonomik büyüme mantığıyla doyuma ulaşamayacağı bakış açısına sahiptir. Bu görüşünü, Yeşillerin büyümenin sınırı varsa tüketimin de sınırları olduğu savunusu ile desteklemektedir. Bu açıdan Yeşil Harekete bakıldığında, maddi değere sahip temel ihtiyaçların tüketiminin artması ve bu tüketimin cazip bir şekilde sunulması ile her geçen gün bu durumun sorgulanmasının zorluğuyla karşı karşıya olunması kaçınılmazdır. (S. 38).

Dobson'a göre, krizin bir sonucu olan politik-stratejik durum incelendiğinde ise politik ekolojistlerin çok net bir bakış açısı olduğunu görmek mümkündür. Politik ekolojistlere göre çevreyle ilgili yapılan uyarılara kulak asılmadığında ve sorunların ortadan kaldırılması için sunulan çözüm önerilerine uyulmadığı takdirde tehlikeli ve önü alınamaz sonuçların doğuracağı son derece olasıdır. (S. 42).

Kitapta yazarın sıklıkla siyasi kimliğinden yansımalar bulmak mümkün. Aslında Dobson'a göre; çevre, çevre sorunları, ideolojik görüşler ve reçeteler bir bütündür. Yeşiller ekolojik ve şiddetten arınmış, sömürülerin ise tamamen ortadan kaldırıldığı toplum arayışı içerisindeyken öte yandan bu durum soldan sağa doğrusal bir sınırın ötesine geçmektedir. (S. 45).

Kitapta tartışması yapılan bir diğer konu da endüstrileşmeciliğin aslında sınırlı kaynakların bilinçsiz tüketimine ve kontrol edilemez atık oluşturarak dünyaya geri dönüşü mümkün olmayan zararlar verdiğidir. (S. 47). Bu hususta endüstrileşmek ile ilgili olarak, her ne kadar makine kullanımının ön planda olmasıyla daha aktif ve hızlı bir üretim ağına sahip olsa da bilinçsiz ve plansız atıkların büyük bir tehlike teşkil ettiği sonucuna ulaşmak mümkündür.

Dobson'ın ekolojizm üzerine düşünmeye davet ettiği birinci bölüm; kriz ve krize karşı politik-stratejik sonuçlarına değinmektedir. Bunun başlıca örneği ise kıyamet uyarılarına yeterince kulak asılmadığı takdirde ekolojizmden hiçbir fayda elde edilemeyeceği yönündedir (S. 42). Sürdürülebilir bir toplumda tüketimin önemine değinen Dobson, komünizm ve kapitalizme de değinerek yeşil perspektiften

bakıldığında iki tarafın da ortak paydada buluşabildiği birçok nokta olduğunu belirterek birinci bölümü tamamlamaktadır (S. 46).

Dobson eserinde, yeşil tüketiciliğin artması ve kurşunsuz benzine olan talepte artış görülmesi, ölümsüz olmayan yeryüzünün endüstriyel büyümeyi sınırlandırmanın yeşil köktenci politikanın temelini inşa ettiğinin unutulduğuna vurgu yapmaktadır. Kıtlik ve sona ithafen ideologlara göre bu durumun tamamen kabul gördüğünü ve yeşil toplumun varsayımdan oluşan görüntüsünde, içinde çizilmesi gereken temel çerçeveyi sunduğunu açıklar. Topluma rehberlik eden sürdürülebilirlik, yeri geldiğinde uygulanan politika ve izlenen stratejilerin sorgulanmasına yardımcı olmaktadır (S.101). Dobson, Açık Yeşil'i Koyu yeşil politikadan ayıran unsurun ekomerkezcilik kavramı ile melezlik kavramından çıkan etik sonuçların, büyümenin sınırları tezi olduğuna açıklık getirir. (S. 102).

Tüketimin sorgulanması noktasında bilinen bir gerçeklik ile, insanların ve hayvanların ekolojik ayak izine sahip olduğunu belirten Dobson, Yeşillerin, artık bu önemli durumun insanlığa ait olan ekolojik ayak izlerinin doğanın varlığını ve sunduklarını tehdit edecek kadar büyümüş olması olduğuna değinir. (S. 129). Bu çerçevede ekolojik dengenin zaman içerisinde endişe verici düzeyde bozulduğunu, doğanın sunduklarına karşın ihtiyacı olanı alamadığı için körelerek tükenmeye başladığı sonucuna varmak yanlış olmayacaktır. Kontrolsüz tüketim ve artan atıklarla birlikte büyüyen ekolojik ayak izi için tüm bu tehditler, sona sahip dünyanın sonunu hızlandırmaktan öteye gidememektedir.

Sürdürülebilir bir toplum ortaya çıkarabilmek için ekolojizmin resminde ekolojik ayak izine sahip her canlının tüketiminin kontrol altına alınması yatmaktadır (S. 131). Kontrolsüz tüketimin azaltılması, ekolojik denge için umut verici bir reçete olabilme umudunu ortaya koymaktadır. Dobson, tüketimin azaltılmasını bir fedakarlık olarak açıklasa da ekolojik ayak izine sahip canlıların bu fedakarlığı yapması durumunda karşılığında kazanılacak yararların tüm bu fedakarlıklara fazlasıyla değeceğini savunmaktadır (S. 131). Dolayısıyla maddi tüketimi azaltmak, ekolojizm projesinin olmazsa olmaz bir hedefi haline gelmiştir (S. 133).

Tüketimin kontrolünü nüfus ile de bağdaştıran ve Yeşillerin bir başka yaklaşımını ele alan Dobson, Yeşillere maddi tüketimde fark yaratacak bir azalmaya gidilmesi ve sonuç alınabilecek kadar kişiye ulaşarak bu fedakarlığa ikna edilmesi sonucunda mutlak bir çözüm elde edileceğini düşündüklerini aktarmaktadır. Yeşiller, tüketim miktarlarının ülkelere göre farklılık gösterdiğini ve bu nedenle tek tip bir tüketimde azaltmaya gitmenin kolaya kaçmak olduğunu ifade etmektedir (S. 136). Bu yaklaşımdan hareketle, ülkelerin tüketimlerinin saptanarak - ki bu o ülkelerin gelişmişlik düzeylerine ve ekonomik yapılarına göre farklılık göstermektedir- buna uygun bir

azaltma politikası uygulanması durumunda etkili bir sonuç alınabileceği sonucu çıkartılabilmektedir.

Sürdürülebilir toplumun devamlılığının sağlanmasında nüfus önemli bir rol oynamaktadır. Göç, nüfus yapısını kültürel, sosyal ve tüketim gibi birçok farklı noktada doğrudan etkileyebilmektedir. Dobson, bilinçsiz ve hızlı nüfus artışından korunmak için göç denetimi uygulanabileceğini savunmaktadır (S. 139). İdeal nüfus sayısını koruyarak ve kontrolsüz göçlerin önüne geçerek sürdürülebilir toplumun varlığı korunabilir ve bu stratejinin en etkili yöntemlerden biri olduğu söylenebilir. Dobson bu konu hakkında bir makalesinde büyüme sonrası gerekli uygulamaların yapılmaması halinde planlanmamış ve potansiyel açıdan bir felaket olan çöküntünün altında kalınmasının muhtemel olduğuna da değinmektedir. (Dobson, 2014: 23)

Yazar kitapta, tüketim ile teknolojiyi ortak paydada buluşturarak teknolojinin çok fazla plastik ve gazete gibi atıkları geri dönüştürmekte kullanıldığını belirtmektedir. Bu açıdan Yeşil politikayla teknolojiyi doğrudan ilişkilendirmek mümkündür. Dobson'a göre, Yeşil Hareket üyeleri, sürdürülebilir toplum hayallerini de bu planlamalar ve imkanlar üzerine kuracaktır (S. 141). Dobson, Yeşillerin tüketimde azaltılmaya gidilmesini çözüm olarak gördüklerini söylemekle birlikte bunun yeterli bir çözüm olmadığını düşünür. Yeşiller, geri dönüşüme bel bağlamakla birlikte bunun mevcut sorunları da ortadan kaldıracacağı kanısında olsalar da Dobson, tüketileni dönüştürmek yerine tüketimi azaltmanın daha etkili olduğunu açıklamaktadır (S. 142).

Daha fazla teknolojik cihaz yerine tüketimi azaltmayı tercih etmek oluşabilecek mutlak kıtlık tehdidine karşı çözüm gibi görünse de Yeşiller bu durumun enerji kullanımı için de geçerli olması gerektiğini savunmaktadır. Enerji her ne kadar bir kaynak olsa da Dobson, mevcut küresel enerji politikalarıyla birlikte enerjiye güvenildiği ölçüde enerjinin kısıtlı bir kaynak olduğuna değinmektedir (S. 144). Yeşiller, yenilenemeyen enerji kaynaklarının sınırlarıyla bu kaynakların kullanımına bağlı oluşabilecek çevresel hasarlardan ötürü de farklılaşmaya gitmektedir. Dobson, nükleer enerjinin kirliliğe sebep olma potansiyeli gibi fosil yakıt güç santrallerinin de sera etkisine katkısıyla asit yağmurlarının başlıca sebeplerinden biri olduğunu ifade etmektedir (S.145).

Dobson eserinde, her ne kadar gündemin üst sıralarında ve popüler olan konulardan biri olmasa da Yeşillerin ticaret ve seyahat konuları üzerine de birtakım fikirlerini belirterek (S. 146), Yeşillerin ticaretle ilgili kaygılarından bazılarını okurlarına aktarmaktadır. Politik ve ekonomik gücün kullanım alanları ve özerkliğin bağımlılıkla değiştirmenin kolay ve bununla birlikte gösteriş meraklılığının beslenerek isteklerin ihtiyaca dönüşmesine sebep olmasını irdelemektedir (S. 148). Burada bahsi geçen isteklerin ihtiyaca dönüşmesini, bu algının kişilerin zihnine empoze edilmesinden ibaret olduğunu belirtmektedir. Seyahate de farklı bir bakış açısı getiren Yeşiller,

havayolu ile yapılan seyahatin ekolojik ayak izini artırdığını ifade ederek havayolu araçlarının doğaya yaydığı gazların iklim değişikliğine de sebep olduğunu savunmaktadır (S. 150). Her geçen gün daha da yaygınlaşan havayolu ulaşımı bu nedenle bir endişe doğurmaktadır. Seyahatin olumsuz ekolojik etkisine karşılık olarak Yeşiller, hareketlilik azaltıldığında toplumun kendi kendine yetebileceğini ve birbirleriyle doyurucu ilişkiler kurulabileceğini savunmaktadır (S.150).

Dobson, tarımın sürdürülebilir yeşil bir toplumun fikrinde daima var olduğunu ifade etmektedir. Yüksek miktarda kimyasal madde kullanılarak yapılan çiftçiliğin su kaynaklarını ve doğayı kirlettiğini, böylece toprağın yapısını bozarak daha sağlıksız ve tatsız besinler elde edildiğini aktarmaktadır (S. 164). Tarım süreci domino taşlarına benzetilebilir. Aşamalardan birinin zarar görmesi, insan sağlığından ekolojik yapıya kadar tüm sistemi etkileyebilmektedir.

Tüm bu bilgilerden yola çıkarak üçüncü bölümün sürdürülebilir toplum kavramı etrafında şekillendiğini ifade etmek mümkündür. Dobson'ın *The Politics of Post-Growth* adlı makalesinde de yerelleştirmenin önemine vurgu yaparak büyümenin dünyada üretim ve tüketimin birbirine yakınlacağına, bunun da ekolojik zararı azaltacağına dair bir açıklaması bulunmaktadır (Dobson, 2014: 20). Büyümenin sınırlarının olması gerektiğine dair tezini göç kontrolü reçetesiyle destekleyen Dobson, teknolojinin ise dönüşüm noktasında çok önemli bir rol oynadığını açıklamaktadır. Dobson, ihtiyaç ve seyahatlerin görüldüğü kadar masum olmadığını, tüketim ile atık artışının arasında ise doğru bir orantı olduğunu belirtmektedir.

Dobson'a göre yaşam tarzındaki genel kanı, bilinçli olmanın ve davranışlardaki değişimin birbirini etkilediği ve güçlendirdiğidir. Dobson, insanın para ödediği, satın aldığı, kullandığı ulaşım araçlarına dikkat etmesini ve seçimlerine özen göstermesi gerekliliğini belirtir. Britanya'da yeşil yaşam tarzının yaygınlaşması ve popüler hale gelmesiyle birlikte ortaya çıkan ev ekolojisinin perakendecileri ayaklandırdığına değinmektedir. Toplumdaki bu eğilimi gözlemleyen perakendeciler ve marketler, az-çok demeden raflarını çevre dostu ürünlerle doldurmaya başlamıştır. Bu süreçte Dobson, yeşil ürünlerin diğer ürünlerden daha fazla satılarak aslında yeşilin hızla kapitalist teşebbüsün rengi haline geldiğini düşünmektedir (S. 204). Bu durum, toplumun birbirinden ne kadar hızlı etkilenebildiğine ve bu etkilenmenin alışkanlıkları da ne kadar hızlı değiştirebildiğine dair çok belirgin bir örnektir. Taleplerin faydalı ve ekolojik yöndeki değişimi perakendecileri ve süpermarket zincirlerini de bu yönde üretime ve satışa bir noktada zorunlu kılmaktadır.

Yaşam tarzının yeşil temelli değişimi, bireylerin daha sağlıklı ve ekolojik yaşama sahip olmalarına da yardımcı olmaktadır (S. 204). Zararı diğer muadillerine göre daha az sayılabilecek deterjanların tercih edilmesi, daha fazla şişenin ve kağıtların geri

dönüşüme ulaşması da bu tezi destekleyen bir durum olarak ortaya çıkmaktadır. Bu açıdan bakıldığında Dobson, her ne kadar sürdürülebilir bir yaşam tarzı ortaya çıkıyor gibi görünse de bunu yaymanın ve tüm insanların yaşam tarzlarına adapte etmenin o kadar da olası gözükmediğini düşünmektedir. Body Shop markasının kişisel bakım ürünlerinde yenilenebilir ambalajlar tercih ederek doğaya dost bir yaklaşım seyretmesi ve denek hayvanlar üzerinde testler uygulamaması gibi faktörler bugün hala sürdürülebilir yaşam için önemli adımlar atıldığının kanıtıdır (S. 205).

Ekolojizm; sosyalizm, feminizm, liberalizm gibi çeşitli ideolojilerle birlikte inceleniyor olsa da bunların hiçbirine indirgenemez olduğu aşikardır. Bu ideolojilerin ekolojizmi kendine uyarlayamadığını düşünen Dobson, toplumun daha iyiye dönüşebilmesi ve sorunların çözüme kavuşması için kendince reçeteler sunması sebebiyle diğer ideolojilerin sunduklarından temel bağlamda farklılaşmasından ötürü kendince bir ideoloji olarak tanımlamaktadır.

Dördüncü bölüme bakıldığında Dobson demokrasi ve otoriteryanizm başlığı altında çevresel krize karşı toplumların yaklaşımını açıkça gözler önüne sermektedir. Kuzey Amerikalı yazarlara göre çevre sorunlarının çok ciddi bir boyutta olduğunu düşündüklerini ve bu soruna çözüm olarak sunulabilecek tedbirlere karşı kimsenin gönüllü olarak kabul etmeyeceğini düşündüklerini açıklamaktadır (S. 182) Öte yandan Yeşil politikada ise felaketçi bir bakış açısından ekolojistlerin savunduğu türden bir yaklaşıma dönüş olduğunu ifade etmektedir (S. 182). Son olarak doğru şeyler satın almanın ve gerekli olmayan şeyleri almayı reddetmenin çevre dostu bir hayat sürmenin anahtarı olduğunu belirtmektedir. Sürdürülebilir ve yaşanabilir bir yeryüzünde kaygıdan uzak hayatlar sürmek için bu reçetelerin iyi anlaşılması ve hayata geçirilmesi en önemli husustur çıkarımı yapmak mümkündür (S. 246).

Dobson'un Ekolojizm kitabı, ekolojizm üzerine düşünsel bir yolculuk sunmakla beraber çevrenin politika ile birleşimine pencere açması anlamında önemlidir. Derin ekoloji adı altında felsefi yaklaşımlara farklı bir pencere sunan kitap, sürdürülebilir topluma kadar uzanmaktadır. Tüketimi; ihtiyaçlar, nüfus, teknoloji bağlamında ayrı ayrı incelemekte, enerji, seyahat, ticaret, çalışma ve tarım gibi birbirinden farklı konuların ortak paydası olan ekolojik sistemle arasındaki ilişkiyi artı ve eksi yönleriyle ele almaktadır. Geline son noktada ise Dobson, ekolojizmi diğer ideolojik yaklaşımlarla karşılaştırarak ekolojizmin hangi açılardan farklı bir yönde ilerlediğini açıklamaktadır. Temelinde kadın olan feminizmi, ekolojizm ile birlikte ele alan Dobson, bu konuda çok farklı bir bakış açısı da geliştirmiştir. Kısaca belirtilen tüm bu özellikleri çerçevesinde Ekolojizm kitabı, Cengiz Yücel'in çevirisi ile çevre konusunda yapılacak çalışmalar için önemli bir kaynak niteliğindedir.

Makalenin Araştırma ve Etik Beyanı Bilgileri

Yazarın Çıkar Çatışması Beyanı Araştırmaya konu olan durum, olgu veya kurum ile yazarlar arasında herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Yazar(lar) Katkı Oranı Beyanı Çalışmanın tamamlanmasında birinci yazarın katkı oranı %100'dür.

Etik Kurul Onay Belgesi Araştırma/inceleme sırasında etik kurul onay belgesi gerektiren herhangi bir bilimsel yöntem kullanılmamıştır.

Kaynakça

- Dobson, A. (2017), Ekolojizm, Çev. Cengiz Yücel, İstanbul: Yeni İnsan Yayınevi.
- Dobson, A. (2014). The Politics of Post-Growth. Lorton Barn, Lorton Lane, Weymouth: Green House.